

Dendrologické posouzení:

1. Identifikační údaje:

Dokumentace:

"Prováděcí projekt obnovy parku Ostrov – I. etapa"

Dendrologický průzkum včetně podrobného návrhu opatření na jednotlivých dřevinách

Zadavatel:

Město Nymburk, Náměstí Přemyslovců 163/20, 288 02 Nymburk, IČ: 00239500, DIČ: CZ00239500

Zpracovatel:

Ing. Josef Souček, krajinný architekt, Vlkonice 46, 257 56 Neveklov, IČ: 70138397, DIČ: CZ7512250174, tel.: 736647116, email: parky.zahrady@seznam.cz

Spolupráce: Zahradní inženýr, znalec v oboru zemědělství se specializací dendrologie, Ing. Martina Součková, Vlkonice 46, 257 56 Neveklov, IČ: 04281110, DIČ: CZ7852231013

Stupeň dokumentace:

Dendrologický posudek dřevin (stromů i keřů, keřových skupin a porostů) v řešené části parku Ostrov

Lokalita:

Katastrální území Nymburk, pozemky dle Příloha číslo 1.: Seznam dotčených pozemků

Datum:

07/2024

Použité podklady:

1. Obrazová a textová část aplikace katastru nemovitostí
2. Geodetické zaměření ploch a stromů zpracované firmou Š&Š Geodetické a kartografické služby z května 2024
3. Vlastní šetření v terénu prováděné v květnu a červnu 2024 s revizí ve vegetačním období roku 2025
4. Fotodokumentace stávajícího stavu hodnocených stromů a ploch

Obsah dokumentace:

DP 01 Dendrologický průzkum – mapový podklad

DP 02 Návrh opatření na dřevinách – mapový podklad

DP 03 Průvodní zpráva – textová část

Příloha číslo 1.: DP – tabulková část

Příloha číslo 2.: DP – fotodokumentace

2. Průvodní zpráva

Popis stávajícího stavu:

V řešené části parku Ostrov v Nymburce byl proveden podrobný dendrologický průzkum zahrnující veškeré stromy a keře, keřové skupiny a porosty dřevin. Většina dřevin v rámci parku byla geodeticky zaměřena, nezaměřeni jedinci byli zakresleni dle odkrokování v terénu.

V rámci dendrologického průzkumu bylo hodnoceno 517 kusů stromů, v průběhu provádění dendrologického průzkumu byly dva kusy stromů odstraněny. Z tohoto důvodu není číselná řada souvislá.

Sumarizace hodnocených dat:

Stromy:

Druhové složení porostů v řešené části lesoparku Ostrov:

Abies alba
Abies concolor
Abies nordmanniana
Acer campestre
Acer platanoides
Acer platanoides 'Royal Red'
Acer pseudoplatanus
Acer pseudoplatanus 'Drumondii'
Acer pseudoplatanus 'Purpurascens'
Acer saccharinum 'Laciniata Wierii'
Acer tataricum
Acer triflorum
Aesculus hippocastanum
Aesculus x carnea
Alnus glutinosa
Betula pendula
Betula utilis var. *jacquemontii*
Carpinus betulus
Catalpa bignonioides
Cupressocyparis leylandii
Fagus sylvatica 'Atropunicea'
Fagus sylvatica 'Dawyck'
Fagus sylvatica 'Pendula'
Fraxinus excelsior
Ginkgo biloba
Gleditsia triacanthos
Chamaecyparis lawsoniana
Chamaecyparis nootkatensis
Juniperus chinensis
Larix decidua
Larix kaempferii
Liriodendron tulipifera
Picea abies
Picea omorika

Picea pungens
Pinus nigra
Pinus strobus
Pinus sylvestris
Pinus sylvestris 'Watereri'
Platanus x acerifolia
Populus alba
Populus nigra 'Italica'
Populus simonii
Populus tremula
Prunus padus
Prunus serrulata 'Kanzan'
Pseudotsuga glauca
Pseudotsuga menziesii
Quercus robur
Quercus robur 'Fastigiata'
Quercus rubra
Salix alba 'Pendula'
Sophora japonica
Thuja occidentalis
Thuja occidentalis 'Spiralis'
Tilia cordata
Tilia platyphyllos
Tsuga canadensis
Ulmus laevis
Ulmus minor

Celkem

Zdravotní stav:

Zdravotní stav 1 – 30 kusů
Zdravotní stav 2 – 312 kusů
Zdravotní stav 3 – 136 kusů
Zdravotní stav 4 – 33 kusů
Zdravotní stav 5 – 4 kusy

Vitalita:

Vitalita 1 – 227 kusů
Vitalita 2 – 199 kusů
Vitalita 3 – 75 kusů
Vitalita 4 – 13 kusů
Vitalita 5 – 1 kus

Sadovnická hodnota:

Sadovnická hodnota 1 – 15 kusů
Sadovnická hodnota 2 – 143 kusů
Sadovnická hodnota 3 – 251 kusů
Sadovnická hodnota 4 – 98 kusů
Sadovnická hodnota 5 – 8 kusů

Celková sadovnická hodnota dřevin rostoucích na dotčených pozemcích je nadprůměrná.

Perspektiva růstu a vývoje dřeviny na stanovišti:

Krátkodobá perspektiva – 56 kusů

Střednědobá perspektiva – 114 kusů

Dlouhodobá perspektiva – 345 kusů

Návrh opatření:

Dřeviny k ponechání **bez zásahu**: 327 kusů

Dřeviny k odbornému **arboristickému ošetření**: 76 kusů

V rámci arboristického ošetření je navržen řez zdravotní, redukce obvodová v koruně stromu, lokální redukce koruny, odstranění spodních větví v koruně, odstranění obrostu na kmenech a u báze kmene, instalace bezpečnostní vazby do koruny stromu.

Dřeviny navržené ke **kácení z havarijních důvodů**: 7 kusů (všechny s obvodem kmene nad 80 cm)

Dřeviny navržené ke **kácení ze zdravotních a pěstebních důvodů**: 105 kusů (z toho 83 kusů s obvodem kmene nad 80 cm)

Dřeviny **odstraněné** v průběhu provádění dendrologického průzkumu: 1 kusy

Keřové skupiny:

V ploše bylo hodnoceno **16 keřových skupin** různé plochy a různého druhového zastoupení.

Mezi hlavní druhy keřů vyskytující se v řešené části parku Ostrov patří:

Buxus sempervirens, *Symphoricarpos albus*, *Philadelphus coronarius*, *Cornus sanguinea*, *Ulmus minor*, *Corylus avellana*, *Crataegus laevigata*, *Clematis vitalba*, *Sambucus nigra*, *Parthenocissus quinquefolia*, *Lonicera tatarica*, *Caragana arborescens*, *Deutzia scabra*, *Syringa vulgaris*, *Taxus baccata*

V porostech se vyskytují nálety stromových druhů: *Acer platanoides*, *Acer pseudoplatanus*, *Tilia cordata*, *Prunus avium*, *Acer campestre*, *Juglans regia*, *Ulmus laevis*, *Prunus padus*, *Tsuga canadensis*, *Salix sp.*, *Fraxinus excelsior*, *Alnus glutinosa*

Návrh opatření:

Bez zásahu – 5 skupin je navrženo k ponechání bez zásahu

Odborné ošetření skupiny – 6 skupin je navrženo k odbornému ošetření, ve většině případů se jedná o probírku skupiny, odstranění náletových druhů, potlačení nežádoucích druhů apod.

Odstranění celé skupiny – 5 skupin, jedná se o skupiny tvořené především náletovými exempláři, případně neudržovaným přestárlým a přehoustlým porostem

Technologie řezu:

V rámci arboristických prací je používána odborná terminologie vycházející ze Standardů péče o přírodu a krajinu - Arboristické standardy, Řada A, Řez stromů, SPPK A02 002:2013.

Technologické skupiny řezu stromů:

Řezy zakládací:

RZK - Řez zapěstování koruny

RK - Řez komparativní (srovnávací)

RV - Řez výchovný

Řezy udržovací:

RZ - Řez zdravotní
RB - Řez bezpečnostní
RL - Skupina redukčních řezů lokálních
    RL-SP Lokální redukce směrem k překážce
    RL-LR Lokální redukce z důvodu stabilizace
    RL-PV Úprava průjezdného a průchozího profilu

OV - Odstranění výmladků

Řezy stabilizační:

RO - Redukce obvodová
SSK - Stabilizace sekundární koruny
RS - Řez sesazovací

Řezy tvarovací:

RT-HL - Řez na hlavu
RT-CP - Řez na čípek
RT-ZP - Řez živých plotů a stěn

Řezy udržovací:

Cílem udržovacích řezů je péče o dospívající a dospělé stromy s důrazem na zajišťování provozní bezpečnosti, pěstebních požadavků, eventuálně změny tvaru a velikosti jejich koruny dle potřeby stanoviště a prodloužení jejich funkční životnosti. Udržovací řezy se průběžně opakují v intervalech daných taxone, účelem řezu, požadavky stanoviště a vitalitou stromu.

Řez zdravotní (RZ):

Cílem zdravotního řezu je zabezpečení dlouhodobé funkce a perspektivy stromu s udržením jeho dobrého zdravotního stavu, vitality a provozní bezpečnosti. Snažíme se o zachování architektury koruny žádoucí pro daný taxon. RZ neřeší aktuální statické poměry celého jedince (jako například riziko vývratu, zlomu kmene, rozpadu koruny apod.).

Odstraňované, případně redukované jsou větve a výhony:

- strukturálně nevhodné (kodominantní výhony apod.)
- s tlakovými vidlicemi či jinak narušeným větvením
- nevhodně postavené (sekundární výhony vrůstající do koruny, křížíce se větve apod.)
- mechanicky poškozené, zlomené, se sníženou stabilitou
- napadené chorobami či škůdci
- usychající a suché

Při RZ nedochází k patrnému narušení habitu ošetřovaného stromu. Ponechávání drobných suchých větví v koruně není považováno za chybu při provádění RZ. V opodstatněných případech je možné ponechat na kmeni nebo kosterních větvích stabilní pahýl, jehož průměr přesahuje 100 mm. Při RZ nesmí dojít k odstranění více než 20% objemu asimilačního aparátu. RZ je optimální provádět v období plné vegetace. Nedodržení optimálního termínu není technologickou chybou.

Řez bezpečnostní (RB)

Jedná se o řez zaměřený pouze na zajištění aktuální provozní bezpečnosti stromu, neřeší však komplexní statické poměry celého jedince, jako například možnost vývratu, zlomu kmene, rozpad koruny apod.

Při RB jsou odstraňovány, případně redukovány větve:

- tlusté suché, narušující provozní bezpečnost
- zlomené či nalomené, se sníženou stabilitou
- mechanicky poškozené
- sekundární (přerostlé, staticky rizikové výhony pocházející z adventivních či spících pupenů)
- s defektním větvením
- volně visící

RB je možné provádět kdykoliv během roku

Řezy stabilizační:

Stabilizačními řezy se redukuje velikost koruny stromu s cílem snížit riziko vývratu, zlomu kmene či rozpadu koruny u stromů s narušenou stabilitou. V případě realizace stabilizačních řezů na zdravých stromech s primární korunou bez odůvodnění může dojít k trvalému poškození stromu. Silné redukce je třeba provádět během období vegetačního klidu, nejlépe v jeho druhé polovině. V přídech, kdy je významně narušená stabilita stromu a hrozí nebezpečí z prodlení, je možné zásah realizovat kdykoliv.

Redukce obvodová (RO):

RO probíhá především ve svrchní třetině koruny stromu za účelem zmenšení náporové plochy koruny stromu a snížení těžiště stromu. nejvíce se zkracují větve v horní části koruny a směrem dolů se délka zkrácení zmenšuje. Při jednom zákroku nesmí být odstraněno více než 30% objemu asimilačního aparátu. Radikálnější redukce je možná pouze v případech bezprostředního nebezpečí selhání stromu, pokud je odůvodněný zájem na jeho ponechání. Redukci korun rozsáhlejšího rázu je nezbytné provádět postupně, v několika etapách s intervalem 5 - 10 let, a to podle reakce stromu na předchozí zákroky. Interval opakování je třeba volit s ohledem na stanoviště, druh a vitalitu stromu, jeho reakci na předchozí zásahy a provozní bezpečnost. Při volbě intenzity RO je nutné zohlednit fyziologické stáří, druhové vlastnosti, vitalitu, zastínění okolními jedinci a podobně. Pokud je to možné, řezem neměníme tvar koruny žádoucí a typický pro daný druh či kultivar. RO nelze provádět na mladých a středněvěkových stromech ve fázi dynamického délkového přírůstu, je určen pro dospělé a senescentní jedince.

Řezy tvarovací - jedná se o řezy, zakládané v rámci výchovného řezu nebo po dosažení řádné výšky a opakované v krátkém intervalu po celý život stromu. Cílem tvarovacích řezů je udržení koruny stromů v požadovaném tvaru opakovanými řezy, realizovanými v častých a pravidelných intervalech.

Řez na hlavu (RT-HL)

Jedná se o pravidelně opakovaný řez obvykle jednoletých až tříletých výhonů. Výhony jsou sesazovány na zapěstované zduřeniny - "hlavy" - obvykle v intervalu jednoho až tří let, v opodstatněných případech i delším. Řez se provádí technikou odstraňování výmladků nebo technikou řezu na patku. RT-HL se provádí v bezlistém stavu s dobrou korunovou a kmenovou výmladností.

Bezpečnostní vazba v koruně:

– instalace preventivní (zpravidla syntetické) vazby, jejímž úkolem je zachycení pádu větví nebo celých částí korun při jejich eventuálním odlomení.

K vazbě budou použity následující systémy:

Vazba horní – VH – dynamický systém Arco Standart, Cobra nebo Florapas (nosnost 3t) – jsou kalkulovány 2 pásy a zprůměrnována délka lana

Spodní vazba – VS - dynamický systém Arco Plus, Cobra nebo Florapas (nosnost 5,25 t) - jsou kalkulovány 2 pásy a zprůměrnována délka lana

3. Metodika hodnocení soliterních stromů:

Číslo dřeviny:

- číslo dřeviny pod kterým je strom uveden v mapovém podkladu a v tabulkové části dendrologického průzkumu

Latinský název dřeviny:

- latinský název dle platné nomenklatury

Průměr kmene:

- průměr kmene je měřen ve výčetní výši 130 cm nad zemí, pokud není uvedeno jinak

Obvod kmene:

- obvod kmene je měřen ve výčetní výši 130 cm nad zemí, pokud není uvedeno jinak

Výška dřeviny:

- výška koruny je měřena v metrech se zaokrouhlením

Šířka koruny:

- šířka koruny je měřena v metrech v nejširší části koruny

Věkové stadium:

I. – mladý strom po výsadbě

II. – mladý strom ve fázi dynamického růstu

III. – dospělý exemplář s korunou velikostí odpovídající druhu

IV. – dospělý exemplář ve fázi stagnace

V. – senescentní exemplář

Zdravotní stav (defekty a poškození):

Zdravotní stav (defekty a poškození) stromu charakterizuje jedince z pohledu jeho mechanického narušení či poškození. Zdravotní stav je hodnocen na základě souhrnného vyhodnocení zejména následujících projevů stromu a jejich souběhu:

- mechanická poškození
  - napadení dřevními houbami, xylofágním hmyzem
  - přítomnost silných suchých větví
  - přítomnost dutin a výletových otvorů
  - přítomnosti defektních a poškozených větvení
- Zdravotní stav hodnotí všechna narušení stromu jako mechanického objektu bez ohledu na jejich bezprostřední vliv na celkovou stabilitu jedince.

Stupnice:

1. zdravotní stav výborný až dobrý
2. mírně zhoršený
3. zhoršený
4. silně narušený
5. kritický/rozpadlý strom

Vitalita (životní funkce dřeviny):

Vitalita stromu (životní funkce, fyziologická vitalita, životaschopnost) charakterizuje jedince z pohledu dynamiky průběhu jeho fyziologických funkcí. Vitalita je hodnocena na základě souhrnného vyhodnocení zejména následujících projevů stromu a jejich souběhu:

- rozsah defoliace (případně odhad počtu ročníků jehlic)
- změny velikosti a barvy asimilačních orgánů
- významné napadení asimilačních orgánů chorobami či škůdci
- dynamika vývoje sekundárních výhonů
- změny formy větvení vrcholové části koruny
- prosychání na periferii koruny
- u fyziologického stáří 1 - 3 (mladý až dospívající strom) dynamika výškového přírůstu

Stupnice:

1. výborná
2. mírně snižená
3. výrazně snižená
4. zbytková vitalita
5. suchý strom

Sadovnická hodnota:

Sadovnická hodnota představuje celkovou hodnotu jedince z pohledu zahradní a krajinářské architektury, vyjadřující současnou a potenciální funkčnost, vyplývající z jeho biologických vlastností – tedy především kombinace taxonu (včetně jeho vhodnosti na dané stanoviště), dendrometrických veličin, architektury nadzemní části, stáří a obou aspektů vitality.

Stupnice:

1. jedinec velmi hodnotný
2. jedinec nadprůměrně hodnotný
3. jedinec průměrně hodnotný
4. jedinec podprůměrně hodnotný
5. jedinec velmi málo hodnotný

PB – provozní bezpečnost (stabilita stromu):

Stabilita stromu hodnotí úroveň rizika selhání stromu vývratem, zlomem kmene nebo odlomením části koruny. Náplní hodnocení stability stromu je posouzení rozsahu zjištěných defektů a jejich vliv na stabilitu jedince, nikoliv předvídání okamžiku selhání. Při vizuálním hodnocení stavu stromů je součástí šetření pouze hodnocení odolnosti proti zlomu. Odolnost proti vyvrácení je hodnocena jen v rozsahu, které jsou vizuálně patrné. Riziko selhání stromu mohou zásadním způsobem zvýšit nepředvídatelné vnější vlivy (tzv. vlivy vyšší moci) jako je například:

- extrémní rychlost větru
- turbulentní větrné proudění
- námraza, silná zátěž mokrým sněhem
- extrémní zvlhčení půdy

Stabilita stromu je hodnocena na základě souhrnného vyhodnocení zejména následujících projevů stromu a jejich souběhu:

- přítomnost defektních větvení (tlakové vidlice, poškození kosterní větve a podobně)
- symptomy infekce hlavních nosných částí dřevními houbami či xylofágním hmyzem
- přítomnost dutin a výletových otvorů
- habituelní defekty (významně zvýšené těžiště koruny, asymetrická koruna)
- výskytu přerostlých sekundárních výhonů
- trhliny v hlavních osných částech stromu
- nekompenzovaný náklon kmene
- symptomy infekce či narušení mechanicky významného kořenového prostoru

Stupnice:

1. výborná až dobrá (nenarušená)
2. mírně zhoršená
3. výrazně zhoršená
4. silně narušená
5. kritická

Perspektiva:

Je zhodnocena perspektiva růstu a vývoje dřeviny na stanovišti s přihlédnutím k celkovému stavu dřeviny a ke stanovištním poměrům.

K – krátkodobá perspektiva růstu a vývoje na stanovišti (předpoklad setrvání dřeviny na stanovišti v odpovídajícím stavu maximálně 5 let)

S – střednědobá perspektiva růstu a vývoje na stanovišti (předpoklad setrvání dřeviny na stanovišti v odpovídajícím stavu cca 5 - 15 let)

D – dlouhodobá perspektiva růstu a vývoje na stanovišti (předpoklad setrvání dřeviny na stanovišti v odpovídajícím stavu minimálně 15 let)

Opatření:

- je navrženo opatření na dřevině (kácení na povolení, kácení bez povolení, odborné arboristické ošetření dřeviny včetně jeho specifikace, případně návrh ponechání dřeviny bez zásahu)

B – ponechání dřeviny na stanovišti bez zásahu

Z – odborné arboristické ošetření dřevin provedení dle Standardu AOPK

N – kácení dřeviny ze zdravotních důvodů

H – kácení dřeviny z havarijních důvodů

Poznámka:

- poznámka podrobně popisující aktuální stav dřeviny, shrnující specifické faktory, širší vztahy a návaznosti a další

Návrh opatření (kácení, typ řezu apod.):

- zkratka návrhu odborného ošetření dřeviny dle Standardu

RZ – řez zdravotní

RB – řez bezpečnostní

RO – redukce obvodová, upřesněno o kolik cca % objemu koruny

VH – instalace bezpečnostní vazby horní v koruně stromu

x – dřevina navržená ke kácení u které není nutné udělení povolení ke kácení dřeviny rostoucí mimo les

xp – dřevina navržená ke kácení u které je nutné udělení povolení ke kácení dřeviny rostoucí mimo les

3. Metodika hodnocení keřů a keřových skupin:

Číslo skupiny:

- číslo pod kterým je keř či keřová skupina uvedena v mapovém podkladu dendrologického průzkumu a v tabulkové části dendrologického průzkumu

Latinský název dřeviny:

- latinský název hodnocených dřevin dle platné nomenklatury

Výška dřeviny:

- výška korun je měřena v metrech se zaokrouhlením, jedná se o průměrnou výšku skupiny jako celku

Šířka koruny:

- šířka korun zahrnuje plochu keře, keřové skupiny či porostu jako celku

Zdravotní stav (defekty a poškození):

Stupnice:

1. zdravotní stav výborný až dobrý
2. mírně zhoršený
3. zhoršený
4. silně narušený
5. kritický/rozpadlý strom

Vitalita (životní funkce dřeviny):

Stupnice:

1. výborná
2. mírně snižena
3. výrazně snižena
4. zbytková vitalita
5. suchý strom

Sadovnická hodnota:

Stupnice:

1. jedinec velmi hodnotný
2. jedinec nadprůměrně hodnotný
3. jedinec průměrně hodnotný
4. jedinec podprůměrně hodnotný
5. jedinec velmi málo hodnotný

Perspektiva:

Je zhodnocena perspektiva růstu a vývoje dřevin na stanovišti s přihlédnutím k celkovému stavu dřevin a ke stávajícím stanovištním poměrům.

K – krátkodobá perspektiva růstu a vývoje na stanovišti (předpoklad setrvání dřevin na stanovišti v odpovídajícím stavu maximálně 5 let)

S – střednědobá perspektiva růstu a vývoje na stanovišti (předpoklad setrvání dřevin na stanovišti v odpovídajícím stavu cca 5 - 15 let)

D – dlouhodobá perspektiva růstu a vývoje na stanovišti (předpoklad setrvání dřevin na stanovišti v odpovídajícím stavu minimálně 15 let)

Opatření:

- je navrženo opatření na dřevině (kácení na povolení, kácení bez povolení, odborné ošetření dřeviny včetně jeho specifikace, případně návrh ponechání dřeviny bez zásahu)

B – ponechání dřeviny na stanovišti bez zásahu

Z – odborné ošetření dřevin provedení dle Standardu AOPK

N – kácení dřeviny ze zdravotních důvodů

Poznámka:

- poznámka podrobně popisující aktuální stav dřevin, shrnující specifické faktory, širší vztahy a návaznosti a další